

ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ»

вул. Межигірська, 5, оф. 15, м. Київ, 04071, Україна • +38 (044) 492-88-48 • info@uba.ua • www.uba.ua

Обґрунтування недоцільності прийняття законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про електроенергетику» Комітету Асоціації правників України з питань енергетики, нафти та газу

Асоціація правників України є Всеукраїнською громадською організацією, що об'єднує більше 5 000 правників з метою сприяння втіленню в життя принципу верховенства права в державному, суспільному та громадському житті, розбудови правової держави, розвитку юридичної професії.

Будучи потужним голосом правничої громади, Комітет з питань енергетики, нафти та газу, наводить наступні аргументи в обґрунтування недоцільності прийняття законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про електроенергетику» № 2653 від 16.04.2015 (надалі – законопроект) щодо заборони відключення об'єктів централізованого водопостачання та водовідведення від системи енергопостачання:

1. Порушення принципів Конституції та законодавства.

Прийняття законопроекту в запропонованій редакції порушує принцип рівного захисту державою всіх суб'єктів господарювання закріплений ст.13 Конституції України та ст. 6 Господарського кодексу України.

Відповідно до принципу рівності, держава виступає гарантом рівного захисту усіх суб'єктів господарювання, не залежно від форми власності, шляхом ненадання переваг у захисті прав жодному із суб'єктів господарювання, оскільки кожен суб'єкт наділений тим самим обсягом прав і може відстоювати їх у визначеному законом порядку. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом у здійсненні ним своїх прав та обов'язків.

Отже, Конституцією України передбачено, що всі мають рівні права та обов'язки. Однак, внесення обумовлених законопроектом змін у Закон України «Про електроенергетику» щодо заборони відключення від електропостачання суб'єктів, які здійснюють діяльність з водопостачання та водовідведення, поставить останніх у привілейоване становище по відношенню до інших споживачів, зокрема надавачів комунальних послуг, та безпосередньо порушуватиме права та інтереси енергопостачальників.

Виходячи з того, що кошти і придбана електроенергія є власністю підприємства, такий підхід суперечить приписам ст.41 Конституції України, яка передбачає право кожного володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності, є втручанням у господарську діяльність підприємств електроенергетики.

2. Суперечливість з законодавством ЄС.

Запропоновані зміни суперечать положенням Закону України "Про засади функціонування ринку електричної енергії України", прийнятого з урахуванням ст. 2 Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, ратифікованого Законом України № 2787-VI від 15.12.2010 р., з метою узгодження законодавства України з основними вимогами законодавства Європейського Союзу, в т.ч. передбаченими Директивою ЄС № 2003/54/ЄС про загальні правила функціонування внутрішнього ринку електроенергії.

ГЕНЕРАЛЬНІ ПАРТНЕРИ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ В 2015 РОЦІ

АРІО КЕПІТАЛ ГРУП
ЮРИДИЧНА ФІРМА

Asters

ВАСИЛЬ КІСІАЛЬ І ПАРТНЕРИ
АДВОКАТИ І ПРАВНИКИ

ПАРТНЕР

ДУБІНСЬКИЙ & ОШАРОВА
Патентно-юридична Агенція

ПАРТНЕР САЙТУ

Arzinger

ГЕНЕРАЛЬНИЙ МЕДІА-ПАРТНЕР

ЮРИДИЧЕСКАЯ ПРАКТИКА
ОЦЕНКА УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЙ

VE PARTNERS
-law firm

GOLDBLUM AND PARTNERS
Регистрация и обслуживание фирм в Европе

ЮРИДИЧНЕ БЮРО
ЕГОРОВ ПУТІНСЬКИЙ
АФАНАСЬЄВ І ПАРТНЕРИ

МЕДІА-ПАРТНЕР

МЕДІА-ПАРТНЕР
ПРОЄКТІВ АПУ

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВА ПІДТРИМКА

LCF LAW GROUP
litigation corporate finance

Соколовський
«Правники»

SAYENKO KHARENKO

ЗаконБізнес

Юридична Газета

ЛІГА
ЗАКОН

Так, згідно ч. 7 ст. 11 Закону України "Про засади функціонування ринку електричної енергії України" електропостачальники та електророзподільні підприємства не мають права здійснювати обмеження режиму споживання електричної енергії лише тих споживачів, які прострочили виконання своїх грошових зобов'язань з оплати за електричну енергію за відповідним договором про постачання електричної енергії, щодо яких Кабінетом Міністрів України або органом, уповноваженим ним, надано гарантованому електропостачальнику забезпечення виконання державою грошових зобов'язань споживачів з оплати електричної енергії та на строк дії такого забезпечення виконання грошових зобов'язань.

Таким чином, прийняття запропонованих змін не дозволить узгодити законодавство України із законодавством ЄС, оскільки призведе до суперечливості самого законодавства України у сфері електроенергетики, а також дозволить споживачам уникати відповідальності (негативних наслідків) за невиконання власних грошових зобов'язань, призведе до збільшення заборгованості перед постачальниками по оплаті спожитої електроенергії та, як наслідок, до розбалансування системи розрахунків на Оптовому ринку електричної енергії України, поновлення вільових аварійних відключень споживачів всіх категорій та зростання соціальної напруженості в державі.

3. Податкові наслідки.

З точки зору податкового законодавства фінансування витрат на споживання електроенергії об'єктами водопостачання на підприємства електроенергетичної галузі є наданням одним суб'єктом господарювання іншому безоплатної фінансової допомоги, що тягне за собою відповідні наслідки.

4. Зниження привабливості для інвесторів.

Україні потрібно розширення енергетичних потужностей, вихід на ринок Європейського Союзу. Тому, сьогоднішня, політика Уряду спрямована на приватизацію об'єктів державної власності, в тому числі об'єктів в енергетичній галузі. Так, у постанові № 271 від 12.05.2015 Кабінет Міністрів України затвердив перелік об'єктів державної власності, що підлягають приватизації у 2015 році, до даного переліку входять обленерго. При цьому перший показник для інвестора - фондовий ринок, який уже відреагував на ініціативу Кабінету Міністрів. На кону - рентабельність виробництва, в якій зацікавлені і держава, й інвестор, проте прийняття зазначеного законопроекту призведе до зниження привабливості для інвесторів та як наслідок відтоку іноземних інвестицій. Також це не додасть шансів Україні піднятися в рейтингу інвестиційної привабливості країн.

Згідно із ст. 5 Закону України "Про електроенергетику", державна політика в електроенергетиці базується, зокрема, на принципах забезпечення стабільного фінансового стану електроенергетики; забезпечення відповідальності суб'єктів електроенергетики та споживачів.

Тому, реалізуючи державну політику, Кабінет Міністрів України в розпорядженні від 07.04.2001 р. № 133-р "Про систему заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для розвитку електроенергетичної галузі" підтвердив, що в енергопостачальних компаній відсутні обмеження права відключення від джерел енергопостачання споживачів, які мають заборгованість з оплати електричної енергії, тому вони мають право припиняти постачання електричної енергії усім споживачам, які своєчасно не розраховуються за спожиту електроенергію.

5. Існуючі механізми захисту суб'єктів господарювання, які здійснюють централізоване питне водопостачання та водовідведення (водоканалів).

Нормами ст.20 Закону України «Про електроенергетику» визначено, що з метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру через припинення електропостачання споживачам для них встановлюється екологічна броня електропостачання. Тобто, на законодавчому рівні вже гарантовано суб'єктам господарювання, які здійснюють централізоване питне водопостачання та водовідведення (водоканалам) право на екологічну броню.

При цьому, фінансування екологічної броні електропостачання при несплаті або неповній оплаті за спожиту електроенергію споживачами, що мають таку броню, здійснюється з

державного або місцевих бюджетів та відповідних джерел доходів цих споживачів. Тобто законодавством закладено механізм і джерела покриття таких витрат.

Також на законодавчому рівні вже закріплено заборону відключення енергопостачання, а саме: ст. 27 Закону України «Про електроенергетику» встановлено заборону припинення або обмеження електропостачання навчального закладу незалежно від форми власності протягом навчального року. Крім того, ст. 6 Закону України «Про теплопостачання» прямо встановлено, що одним із принципів, на яких базується державна політика у сфері теплопостачання, є принцип заборони відключення в опалювальний період об'єктів теплопостачання від систем енерго-, газо-, водопостачання як об'єктів життєзабезпечення та стратегічного призначення.

6. Наявна ситуація з заборгованістю суб'єктів господарювання, які здійснюють централізоване питне водопостачання та водовідведення (водоканалів) за спожиту електроенергію в розрізі по енергопостачальникам за період з 1.01.2014 по 01.05.2015 р.

Енергопостачальник	Дебет на 01.01.2014 р., грн.	Дебет на 01.01.2015 р., грн.	Дебет на 01.05.2015 р., грн.
«Київобленерго»	3,096	10,093	9,617
«Рівнеобленерго»	0,228	4,018	5,685
«Житомиробленерго»	28,602	9,929	18,214
«Кіровоградобленерго»	29,085	17,381	26,249
«Одесаобленерго»	56,590	40,530	73,735
«Херсонобленерго»	8,918	2,728	5,135
«Чернівціобленерго»	40,028	53,518	59,862
Всього	166,565	138,197	198,497

7. Наслідки.

Фактично заборона відключення від електрозабезпечення об'єктів водопостачання дозволяє даній категорії споживачів не оплачувати спожиту електроенергію без будь-яких причин. Оскільки механізм і джерела покриття таких витрат енергопостачальника не визначаються, прийняття таких змін перекладе витрати по оплаті спожитої даною категорією споживачів електроенергії на підприємства електроенергетичної галузі, які також є об'єктами життєзабезпечення та стратегічного значення, що неминуче приведе до проблем фінансово-економічного характеру в електроенергетиці.

Враховуючи, що припинення постачання електроенергії, певною мірою, є засобом забезпечення відповідальності споживачів і застосовується з метою припинення подальшого безоплатного споживання електроенергії споживачем, який вже порушив власні договірні зобов'язання по оплаті споживаної електроенергії, **заборона відключення призведе до нівелювання передбачених Конституцією України, Господарським кодексом та Законом України «Про електроенергетику» гарантій та принципів господарювання, а також до невинуватеного і незаконного захисту майнових інтересів одних споживачів за рахунок порушення законних прав та інтересів інших споживачів, які можуть бути відключені за значно меншу заборгованість.**

Несвоєчасна оплата за спожиту електроенергію завдає не тільки фінансових збитків енергопостачальним компаніям, а й впливає на своєчасний розрахунок з ДП «Енергоринок», який є єдиним оператором в Україні, що здійснює оптову торгівлю електроенергією, що ставить під загрозу стабільне та якісне постачання електроенергії всім споживачам.